

İlgili Kanun / Madde
5510 S. SSGSK/34

T.C
YARGITAY
10. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2022/3620
Karar No. 2022/5086
Tarihi: 06.04.2022

●HEM EŞTEN HEM ANA/BABADAN AYLIK
ALMANIN KOŞULLARI

ÖZETİ: Davanın yasal dayanağı olan 5510 sayılı Kanunun 01.10.2008 tarihinde yürürlüğe giren ve “Ölüm aylığının hak sahiplerine paylaşılması” başlığını taşıyan 34. maddesinde, sigortalının evli olmayan, boşanan, dul kalan kızlarına ölüm aylığı bağlanabilmesi, bu Kanun kapsamında veya yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında çalışmama veya kendi sigortalılığı nedeniyle gelir veya aylık bağlanmamış olma koşullarına bağlanmış, “Aylık ve gelirlerin birleşmesi” başlıklı 54. maddede ise bu Kanuna göre bağlanacak aylık ve gelirlerin birleşmesi durumunda, hem eşinden, hem de ana ve/veya babasından ölüm aylığına hak kazananlara, tercihinin göre eşinden ya da ana ve/veya babasından bağlanacak aylığının bağlanacağı hüküm altına alınmıştır.

Belirtilen açıklamalar ışığında dava dosyası incelendiğinde, babası üzerinden aylık alma açısından hakkı doğuran olay eşinin vefat ettiği tarih olacağından, söz konusu tarihteki ilgili mevzuatın yukarıda belirtilen maddeleri uyarınca davacının çift aylığa hak kazanmadığı belirgindir.

DAVA: Dava, yaşamlarını yitiren sigortalı eş ve baba üzerinden hak sahibi sıfatıyla çift ölüm aylığı bağlanması gerektiğinin tespiti ve alacak istemine ilişkindir.

İlk Derece Mahkemesince, hükümde belirtilen gerekçelerle davanın kabulüne dair verilen karara karşı davalı Kurum vekili tarafından istinaf yoluna başvurulması üzerine, Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 10. Hukuk Dairesince istinaf isteminin reddine karar verilmiştir.

Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 10. Hukuk Dairesince verilen kararın temyizen incelenmesi davalı Kurum vekili tarafından istenmesi üzerine, temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hâkimi Barış Kılıç tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kâğıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tespit edildi.

I-İSTEM:

Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; davacının eşi Mimar Sinan Okşaş'ın 03/03/2018 tarihinde vefat ettiğini, müteveffanın ödediği tüm primlerin birleştirilerek 4/a statüsünden emekli olduğunu, davacının davalı kurumdan vefat eden eşinden kendi ve kızı adına, 20/01/2000 tarihinden vefat eden Bağkur emeklisi babasından kendisine maaş bağlanması talebinde bulunduğunu, her iki müracaat neticesinde babası Şükrü Özbekden Eylül 2018 tarihinden itibaren 909,98 TL, eşi üzerinden kızına da 978,40 TL maaş bağlandığını, davalı kurum hem vefat eden eş, hem de vefat eden baba üzerinden maaş bağlanamayacağı nedeniyle davacıya tek baş bağladığını, davalı kurum tarafından her iki maaşında bağlanması taleplerinin reddedildiğini belirterek, ölen babasından yetim aylığı almakta olan davacının ölen eşinden de ölüm aylığına hak kazandığının tespiti ile fazlaya ilişkin haklarını saklı kalmak üzere şimdilik 1.000,00 TL bağlanmayan maaş alacağının yasal başvuru tarihinden itibaren yasal faizi ile birlikte tahsiline karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

II-CEVAP:

Davalı kurum vekili 27/02/2020 tarihli duruşmadaki beyanı ile; davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

III-MAHKEME KARARI:

A-İLK DERECE MAHKEME KARARI

“1-Davanın kabulü ile, davacının 03/03/2018 tarihine ölen eşi Mimar Sinan Oksaş'tan ölüm aylığı alması gerektiğinin tespitine, davacının tahsis talebinde bulunduğu 08/03/2018 tarihini takip eden aybaşından itibaren aylık alması gerektiğinin tespitine, ödenmeyen aylıklarından şimdilik 1.000,00 TL'sinin davacının talebi doğrultusunda 01/08/2018 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalıdan alınarak davacıya verilmesine,” şeklinde karar verilmiştir.

B-BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ KARARI

Yerel mahkeme kararı yerinde bulunarak istinaf isteminin reddine karar verilmiştir.

IV-TEMYİZ KANUN YOLUNA BAŞVURU VE NEDENLERİ:

Davalı vekili, kurum işleminin yerinde olduğunu belirterek, söz konusu kararının bozulmasını talep etmiştir.

V-İLGİLİ HUKUK KURALLARI VE İNCELEME:

Dosya kapsamı incelendiğinde,03.03.2018tarihinde yaşamını yitiren sigortalı eşi üzerinden 506 sayılı Kanun hükümleri gereğince kendisine ölüm aylığı bağlanan davacının, 20.01.2000 günü ölen 1479 sayılı Kanuna tabi sigortalı babası üzerinden

de ölüm aylığı bağlanması gerektiğinin tespiti ve alacak istemli işbu davayı açtığı anlaşılmıştır.

Davanın yasal dayanağı olan 5510 sayılı Kanununun 01.10.2008 tarihinde yürürlüğe giren ve “Ölüm aylığının hak sahiplerine paylaşılması” başlığını taşıyan 34. maddesinde, sigortalının evli olmayan, boşanan, dul kalan kızlarına ölüm aylığı bağlanabilmesi, bu Kanun kapsamında veya yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında çalışmama veya kendi sigortalılığı nedeniyle gelir veya aylık bağlanmamış olma koşullarına bağlanmış, “Aylık ve gelirlerin birleşmesi” başlıklı 54. maddede ise bu Kanuna göre bağlanacak aylık ve gelirlerin birleşmesi durumunda, hem eşinden, hem de ana ve/veya babasından ölüm aylığına hak kazananlara, tercihinin göre eşinden ya da ana ve/veya babasından bağlanacak aylığının bağlanacağı hüküm altına alınmıştır.

Belirtilen açıklamalar ışığında dava dosyası incelendiğinde, babası üzerinden aylık alma açısından hakkı doğuran olay eşinin vefat ettiği tarih olduğundan, söz konusu tarihteki ilgili mevzuatın yukarıda belirtilen maddeleri uyarınca davacının çift aylığa hak kazanmadığı belirgindir.

Bu maddi ve hukuki olgular göz önünde bulundurulmaksızın, yazılı şekilde hüküm kurulması, usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

O hâlde, davalı vekilinin bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 10. Hukuk Dairesinin istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin kararının kaldırılarak İlk Derece Mahkemesince verilen hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ: Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 10. Hukuk Dairesi kararının HMK'nın 373/1 maddesi gereğince kaldırılarak temyiz edilen ilk derece mahkemesi hükmünün yukarıda açıklanan nedenlerle BOZULMASINA, dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, 06.04.2022 gününde oybirliğiyle karar verildi.